

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *A villamosközlekedés meg-
javítása*

Forrás:

Szózat

Bp.
(Hely)

1921. XI/10
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

385.85

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helyszám

A villamosközlekedés megjavítása

Kilencszázötven kocsi jár naponta — Hol maradnak meg az éjjeli járatok — A villamosvasuti alkalmazottak anyagi helyzete — Tormay Géza nyilatkozata

— A Szózat tudósítójától. —

A legutóbbi évek alatt Budapest szociális problémáinak egyik legfontosabbikát alkotta a villamosközlekedés kérdése. A béke esztendeiben — emlékezhetünk — valahogy csak meg voltunk ebben a tekintetben, mert a városi villamosvasutak s a közuti vasutak elég tűrhető kényelmet, elég sok kocsit és elég hosszú üzemidőt nyújtottak a közönségnek. Akkoriban még ismeretlen fogalom volt a villamos megállóhelyeken való félórás ácsorgás, a lépcsőkön, sőt az ütközőkön való tömeges lógás és a közlekedő kocsik is állandóan tisztességes karban voltak. A forradalmaknak minden téren mutatózó züllesztő hatása siralmas helyzetbe hozta a villamosközlekedés dolgát is. Valutánk szédítő iramu leromlása, a fokozódó nyersanyaghiány, a publikum eljűrvult fegyelmetlensége, az egyre csökkenő forgalmi kocsilétszám következménye volt az, hogy a proletárdiktatura bukása után kinszenvedést, megpróbáltatást és életveszélyes vállalkozást jelentett néhány percnyi villamosan való utazás is. Durva hangok, piszkos kocsik, agyonpréselés és idővesztés jutott ki pénzért a szegény embernek, akinek nem tellett elegáns fiákerre és kényelmes autóra.

Természetesen az arra illetékes tényezők figyelmét nem kerülhették ki ezek az állapotok. A súlyos válságba került villamosvasuti problémát szanalni kellett valahogy. Sajnos, sok nehézségbe ütközött az orvoslás, mert a külföldről beszerzendő javítási anyagok ára hónapról hónapra föltartózatlanul emelkedett, a legszigorubb téli hónapokban széninség dühöngött és végül, amely gyorsan és könnyen szokott a közönség a

kocsikat rongáló lógáshoz, a rendetlenkedéshez és neveletlen modorhoz, épp oly nehezen akart letenni e kiváló tulajdonságokról. Kétségtelenül egyik legfontosabb feltétele volt a villamosközlekedésnek az, hogy lehetőleg olcsó legyen és igazságtalanul meg ne terhelje az utasok tömegét. Ezzel szemben az Egyesített Városi Vasutak állandóan deficitről panaszkodott, azt hangoztatta, hogy egyre jobban és jobban ráfizet az üzletre és ezért az elmúlt két esztendő alatt többszöri részletekben negyven fillérről öt koronára emelte a villamosjegy árát, arányosan megdrágítva a bérleteket is.

A legutóbbi jegyárfelemelés többek között éppen azzal a megokolással történt, hogy az ézáltal bekasszált nagyobb jövedelemből a társaság a legnagyobb intenzivitással hozzá kezd leromlott kocsiparkjának s az utastestnek sürgős kijavításához. Kétségtelen, hogy a legutóbbi időben észlelhető bizonyos javulás a villamosközlekedés terén, több kocsi jár, a kocsik valamivel jobb karban vannak, az üzemidő is kiterjedt az életbeléptetett éjjeli járatokkal. A békebeli nivót azonban természetesen még távolról sem közelítettük meg. Akinek kedve telik az ácsorgásban, annak még mindig nyílik erre bőven alkalm.

Fölkereztük Tormay Gézá, a villamosvasutak kormánybiztosát, hogy a villamosközlekedés mai helyzetéről pontos és kimerítő tájékoztatót szerezzünk. Kérdéseinkre Tormay Géza kormánybiztos a következőket mondotta:

— Alig egy hónapja, hogy három koronáról öt koronára emeltük a villamostarifát. Hogy ez a tarifaemelés mennyiben fog előnyösen hatni bevételünk növelése tekintetében, tiszta képet még nem formálhatunk magunknak, mert mindössze egy hónap felt el a tarifaemelés óta. Közbeestek bizonyos politikai események, melyek magukkal hozták a nappali forgalom csökkenését s az éjjeli járatok ideiglenes beszüntetését, de az általános benyomásunk az, hogy a múlt hónap kezdetén csökkent a

bevételünk a megelőző viszonyokhoz képest, ellenben a legutóbbi hetekben szépen növekedett, reméljük tehát, hogy a jövőben a tarifaemeléssel kapcsolatban, mint mondani szokás, megtaláljuk a számításunkat, ami annál inkább is fontos, mert óriási kiadási tételek is jelentkeztek. Hiszen elodázhatatlan az uttest megjavítása és a rozoga kocsik rekonstruálása. Feltűnő jelenség mindenesetre, hogy amióta öt korona a viteldij, a tisztviselői heti kártvák száma harmincezerről ötvennyolcezerre szökött fel. Budanesten különben a közönségnek mintegy egynyolcada, tehát egymillió ember után százhuszonötezer ember utazik kedvezményesen.

A pályatestek javítása szépen halad. Mindenütt serényen dolgoznak a felső pályatesten, ahol csak üzembiztonsági szempontból kifogásokat emel a hatóság. A járművek rekonstrukciója is örvedetes módon, a legnagyobb eréllyel és szorgalommal folyik, az erre berendezett két főműhelyünk tel-

jesítő képessége nem várt magas fokra hágott, a munkások, tekintve, hogy kellő eredmény után külön jutalomban részesülnek, a régi amerikázás helyett valóban nekifeküdtek a munkának. Az üzemjavulást mi sem bizonyítja meggyőzőbben, mint ha összehasonlotjuk az elmúlt hónapokban a kocsipark s a kocsikilométerek számát egymással.

Forg. kocsik Kocsikilométerek száma:

	száma:	száma:
1919 november	594	84.500
1920 január—december	665	112.866
1921 január	715	116.958
február	719	117.424
március	734	121.770
április	751	124.755
május	802	139.856
junius	835	150.161
julius	845	154.310
augusztus	849	156.249
szeptember	851	157.315
október	920	170.000

— Ebben a hónapban már mintegy 950, vagyis csaknem ezer kocsi közlekedik.

— Az éjjeli járatok fenntartásának a kérdésében legközelebb tanácskozássra ülünk össze. Egyes vonalakon az éjjeli járatok kocsijai ugyanis üresen száguldanak, ezekre tehát szükség nincsen. Gazdasági szempontból is az éjjeli járatok fenntartását az egyes vonalakon attól kell függővé tennünk, hogy mennyiben veszi igénybe a közönség a kocsikat.

— Ami a társaság alkalmazottait illeti, anyagi helyzetük javítása tekintetében mi sem bántunk mostohább velük, mint bármely más magánvállalat. 1921 januárjában 10.781 alkalmazottunk évi illetménye 251,276.000 korona volt, átlagban fejenként tehát 23.307 koronára rugott. 1921 októberben ezzel szemben 10.483 alkalmazottunk évi illetményösszege 375,240.000 korona volt, az átlagos évi illetmény tehát 35.795 koronára emelkedett, ami átlagban 12.488 korona fizetésjavulást jelent, az eredeti illetményeknek 53 százalékát.